

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 32, joulukuu 2024

Sisällysluettelo

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 32, joulukuu 2024

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 32, joulukuu 2024

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIINI!

ELO-kuulumisia

Kuulumisia marraskuun ELO-foorumista

Opinto-ohjauksen uusien muotojen arvioinnin loppuraportti

Opinto-ohjauksen kansallinen arviointi päättyi – kehittämissuosituksen julkaistu

Ohjaukseen liittyvää työnjakoa tulee selkeyttää, tiedonsiirron käytänteet vielä osittain epäselviä

Yksilöllisten opiskelupolkujen toteutumista kehitettävä

Koulutuspaikkojen alueellinen määrä ja koulutustarjonta tulee turvata

Yhteenvetona OHJA-arvioinnista

Voiko koulutustietoa jakamalla saada ihmiset kouluttautumaan enemmän?

Väliraportti: Kirjepostikokeilun ja hakevan toiminnan pilotin alustavia tuloksia

Elinikäisen ohjauksen käsikirja

Elinikäisen ohjauksen käsikirja: Uusi työkalu ohjausalan ammattilaisille

Ohjauksen päivät 2024

Ohjauksen päivät 2024: Ohjausta, tukea, yhteistyötä ja hyvinvointia oppimispolulla

IAEVGn kansainvälinen konferenssi 12-14.11.2024

IAEVG:n 47. kansainvälinen konferenssi, 12-14.11.2023 Jyväskylässä

IAEVG:n julkilausuma

IAEVG:n julkilausuma: Tekoäly tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluissa: mahdollisuuksia ja haasteita

CareersNet-verkoston 8. kokous

CareersNet-verkoston tapaaminen

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 32, joulukuu 2024

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!**Työ- ja elinkeinoministeriö**
Arbets- och näringsministeriet**OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ**

Vuoden 2024 viimeisessä ELO-ajankohtaiskatsauksessa saamme raportin ELO-foorumin marraskuun kokouksesta ja pääsemme tutustumaan niin Karvin toteuttamaan opinto-ohjauksen uusien muotojen arvioinnin loppuraporttiin kuin Jotpan julkaisemiin alustaviin tutkimustuloksiin koulutustiedon saamisen vaikutuksista matalasti koulutettujen henkilöiden koulutukseen hakeutumiseen. Lisäksi esitellään alkuvuodesta 2025 julkaistava Elinikäisen ohjauksen käsikirja ja saadaan raportit lokakuun lopussa pidetyiltä Ohjauksen päiviltä sekä IAEVG:n kansainvälisestä konferenssista ja CareersNet-verkoston tapaamisesta. Tarjolla on myös suomenkielinen käännös IAEVG:n uunituoreesta julkilausumasta tekoälystä tieto-, neuvonta-, ja ohjauspalveluissa.

- [ELO-kuulumisia](#)
- [Opinto-ohjauksen uusien muotojen arvioinnin loppuraportti](#)
- [Voiko koulutustietoa jakamalla saada ihmiset kouluttautumaan enemmän?](#)
- [Elinikäisen ohjauksen käsikirja](#)
- [Ohjauksen päivät 2024](#)
- [IAEVG:n kansainvälinen konferenssi 12-14.11.2024](#)
- [IAEVG:n julkilausuma](#)
- [CareersNet-verkoston 8. kokous](#)

Seuraava ajankohtaiskatsaus ilmestyy maaliskuussa 2025.

Antoisia lukuhetkiä!

[Seuraava](#)

[Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 32, joulukuu 2024.pdf](#)

Kuulumisia marraskuun ELO-foorumista

ELO-foorumin ja sen työjaoston vuoden viimeinen yhteiskokous pidettiin etäyhteyksin 28.11.2024. Kokouksen puheenjohtajana toimi Teija Felt työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Puheenjohtajien ajankohtaiskatsauksissa nousivat esiin erityisesti työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kunnille sekä vuoden 2024 työelämäfoorumi, jonka keskiössä olivat nuoret ja työelämä. Lisäksi kokousväki sai terveiset tuoreesta IAEVG-konferenssista, jonka yhteydessä järjestettiin Guidance in Finland 2024 -seminaari. Seminaarissa tarkasteltiin Suomen elinikäisen ohjauksen strategiatyötä ja sen aikaansaamia tuloksia. Viime vuosina toteutetut laajat ohjauksen kehittämishankkeet olivat näkyvästi esillä sekä kansalliselle että kansainväliselle yleisölle.

Varsinaisen kokouksen aiheena oli katsaus RRF-hankkeisiin ja niiden tuloksiin. Kokouksessa kuultiin "Elontila"-arvioinnin tuloksista, ja osallistujille esiteltiin uusia materiaaleja sekä työkaluja urasuunnittelutaitojen kehittämiseen. Lisäksi käytiin läpi ELO-käsikirjaa sekä sen viimeistelyvaiheita. Käsikirja perustuu vuosina 2022–2024 toteutettujen kehittämishankkeiden tuloksiin ja se julkaistaan vuoden 2025 alussa. Käsikirjaan on koottu hankkeiden keskeiset tuotokset selkeäksi ja visuaaliseksi sähköiseksi julkaisuksi, jonka on tarkoitus hyödyttää kaikkia ohjauksen parissa toimivia tahoja.



Seuraava ELO-foorumin kokous järjestetään maaliskuussa 2025.

Kirjoittajat

Anna Toni, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
anna.toni@gov.fi

Ulla-Jill Karlsson, neuvotteleva virkamies, opetus- ja kulttuuriministeriö
ulla-jill.karlsson@gov.fi

[Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

Opinto-ohjauksen kansallinen arviointi päättyi – kehittämissuosituksen julkaistu

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi vuosina 2022–2024 opinto-ohjauksen uusia muotoja (OHJA-arviointi), jotka on kehitetty oppivelvollisuuden laajentamisen lakimuutoksen myötä. Arviointiin sisältyivät myös jo aiemmin käytössä olleet, vakiintuneet opinto-ohjauksen muodot. Arviointi oli osa opetus- ja kulttuuriministeriön oppivelvollisuuden laajentamisen seurantasuunnitelmaa.

Kouluasteista mukana arvioinnissa olivat perusopetus, nivelvaihekoulutukset ja valmentavat koulutukset sekä toisen asteen ammatillinen koulutus ja lukio. Nivelvaihe- ja valmentaviin koulutuksiin lukeutuvat aikuisten perusopetus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus TUVA, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus TELMA sekä vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjien toteuttama Opistovuosi oppivelvollisille -koulutus. OHJA-arvioinnissa julkaistiin kolme väliraporttia. Lokakuussa 2024 julkaistussa loppuraportissa esitettiin viimeisten arviointitulosten julkaisun lisäksi kehittämissuosituksen. Tässä artikkelissa nostetaan esiin osa kehittämissuosituksista, ja kokonaisuudessaan ne löytyvät [arviointin verkkosivulta](#).



OPINTO-OHJAUksen UUSIEN MUOTOJEN ARVIOINNIN LOPPURAPORTTI



JULKAISUT 25.2024

Ohjaukseen liittyvää työnjakoa tulee selkeyttää, tiedonsiirron käytänteet vielä osittain epäselviä

Arviointitulosten mukaan työnjako ohjauksessa ei aina ollut selkeää, eikä kaikilla koulutuksen järjestäjillä ollut ajantasaista ohjaussuunnitelmaa. Ohjaustyötä tekevät toisen asteen koulutuksissa merkittävässä määrin ryhmänohjaajat tai vastuupettajat. Tulosten perusteella suositellaan, että kaikkiin kouluihin luodaan ohjaussuunnitelmat, joihin sisällytetään toisella asteella myös nivelvaihe- ja valmentavat koulutukset. Ohjauksen kokonaisvaltaista prosessia tulee selkeyttää yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa niin, että vastuut ja velvollisuudet ovat selvät myös verkostoissa tehtävissä töissä. Lisäksi kuntien ohjaustoimijoiden työaika-resurssi tulee tarkastaa, ja huolehtia siitä, että tämän ohjauksenvastuun toteuttamiseen on realistiset ja laadukkaat mahdollisuudet.

Tiedonsiirron käytänteet olivat arviointiaineiston perusteella hajanaiset. Karvi suosittelee, että ohjaustyötä tekeville selvitetään yhteisesti, mitkä ovat koulutuksen järjestämisen kannalta olennaiset tiedot, jotka tulee siirtää kouluasteelta toiselle. Arviointitulosten perusteella tiedonsiirto on ensiarvoisen tärkeää varsinkin niiden opiskelijoiden kohdalla, jotka tarvitsevat tukea opiskelussaan.

Yksilöllisten opiskelupolkujen toteutumista kehitettävä

Arvioinnin tuloksena havaittiin, että yksilöllisten opiskelupolkujen toteutuminen vaatii edelleen kehittämistä. TUVA- ja TELMA-koulutusten osalta suositellaan, että mahdollisuuksia suorittaa opintoja tutkintokoulutuksista laajennetaan entisestään ja että TUVA-koulutuksesta siirtymiä tutkintokoulutuksiin joustavoitetaan. TELMA-koulutukseen suositellaan lisättävän opinto-ohjaajan resurssia yksilöllisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden koetaan hyötyvän ammatillisten perustutkintojen koulutussisällöistä.

Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen hyviä käytäntöjä suositellaan kartoitettavan ja tietoisuutta koulutuksesta matalan kynnyksen koulutuksena lisättävän. Arvioinnin perusteella koulutuksissa opiskelee yhä enemmän niitä, jotka hyötyisivät matalan kynnyksen opiskelusta ja opiskelupaikoista. Ammatillisen toisen asteen koulutuksen sekä lukiokoulutuksen suositellaan jatkossa kartoitettavan alueellisia toimijoita (kuten työpajat), ja toteuttavan näiden kanssa yhteistyössä aiempaa monipuolisemmin koulutusta.

Nuoret kaipaavat OHJA-arvioinnin perusteella enemmän yhteisöllisyyttä kouluihin ja oppilaitoksiin. Tulosten perusteella suositellaan, että kouluissa ja oppilaitoksissa lisätään ryhmäytymiseen käytettyä aikaa ja kehitetään erilaisia ryhmäytymisen muotoja.

Koulutuspaikkojen alueellinen määrä ja koulutustarjonta tulee turvata

Ammatillisten perustutkintojen koulutuspaikat yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa sekä lukiokoulutuksen paikat vastaavat arviointiaineiston mukaan koulutuksen kysyntään riittävästi. Haastavinta näyttää olevan koulutuspaikkojen alueellinen riittävyys TUVA- ja TELMA-koulutuksissa sekä ammatillisten erityisoppilaitosten perustutkintokoulutuksissa. Koska mainittuihin koulutuksiin osallistuvat ne, joilla on eniten lisäohjauksen ja tuen tarpeita sekä oppimisen haasteita, Karvi suosittelee, että näiden koulutusten alueellisesta saavutettavuudesta huolehditaan jatkossa aiempaa paremmin.

Yhteenvedona OHJA-arvioinnista

Opinto-ohjauksen uusien muotojen arviointi oli laajuudessaan kattava, ja siinä pystyttiin arvioimaan montaa eri ulottuvuutta oppivelvollisuusikäisten nuorten ohjauksesta. Arviointitulokset tuottivat ohjauksen kentälle ajankohtaista tietoa opinto-ohjauksesta. Karvi haluaa vielä kiittää kaikkia eri tavoin arviointiin osallistuneita, ja erityisesti arviointiryhmään osallistuneita asiantuntijoita eri tahoilta.

Kirjoittaja:

Kati Jokio, Arviointiasiantuntija, projektipäällikkö
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi

Julkaisu:

Opinto-ohjauksen uusien muotojen arvioinnin loppuraportti.
https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_2524.pdf

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaä pääsivulle](#)

Väliraportti: Kirjepostikokeilun ja hakevan toiminnan pilotin alustavia tuloksia

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) on julkaissut alustavia tuloksia tutkimuskokonaisuudesta, jossa selvitetään, lisäävätkö koulutustiedon saaminen ja koulutukseen liittyvä ohjaus matalasti koulutettujen ihmisten hakeutumista koulutukseen.

Tutkimuskokonaisuuden taustalla on aiempi tutkimustieto siitä, että matalasti koulutetut henkilöt (erityisesti perusasteen varassa olevat) osallistuvat aikuiskoulutukseen korkeasti koulutettuja vähemmän. Matalasti koulutetut henkilöt voisivat kuitenkin hyötyä lisäkoulutuksesta enemmän kuin ne, jotka tällä hetkellä osallistuvat aikuiskoulutukseen aktiivisesti.

Tutkimuskokonaisuuteen kuuluu kaksi osiota, **kirjepostikokeilu ja hakevan toiminnan pilotti**. Kirjepostikokeilussa lähetettiin kirje 50 000:lle satunnaisesti valitulle työikäiselle henkilölle, joka oli suorittanut enintään perusasteen koulutuksen. Kirjeessä kerrottiin koulutuksen hyödyistä. Hakevan toiminnan pilotissa luotiin palvelumalli, jossa koulutus- ja valmennusalan palveluntuottajat ottivat yhteyttä pieniin 3–149 henkilöä työllistäviin toimipaikkoihin, etsivät enintään yleissivistävän koulutuksen suorittaneita ihmisiä ja antoivat koulutukseen liittyvää ohjausta.

Alustavien tulosten mukaan kirjepostikokeilulla ei ollut vaikutusta koulutukseen osallistumiseen. Kirjeposti ei myöskään lisännyt opiskeluun liittyvää tiedonhakua. Hakevan toiminnan pilotin tulokset viittaavat siihen, että matalasti koulutettuja voidaan tavoittaa koulutustiedon pariin työpaikoilta ja että pilotin kaltaista palvelua on mahdollista toteuttaa. Ohjaustilaisuudet saivat kiitosta kaikilta osapuolilta.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA ja Työn ja talouden tutkimus LABORE ovat suunnitelleet koeasetelmat ja arvioivat niiden vaikutuksia koulutukseen osallistumiseen. Lisäksi Työterveyslaitos TTL on tehnyt laadullista arviointia hakevan toiminnan pilotissa. Tutkimuskokonaisuus käynnistettiin vuonna 2022.

Kirjepostikokeilun ja hakevan toiminnan pilotin rekisteriseuranta jatkuu vuonna 2025, ja Jotpa julkaisee tutkimuskokonaisuuden loppuraportin vuoden 2025 loppuun mennessä. Akateeminen tutkimus jatkuu vielä vuoden 2025 jälkeen.

Tutustu tutkimuskokonaisuuden väliraporttiin

[Voiko koulutustietoa jakamalla saada ihmiset kouluttautumaan enemmän? Kirjepostikokeilun ja Hakevan toiminnan pilotin väliraportti \(2024, jotpa.fi\)](#)

Lue projektipäällikön kirjoitus alustavista tuloksista

[Kirje kotiin ja ohjaaja työpaikalle - mitä opimme tutkimuksesta? \(jotpa.fi\)](#)

Tutustu julkistustilaisuuden tallenteeseen ja esitysmateriaaleihin

[Verkkotilaisuus tutkimuskokonaisuuden alustavista tuloksista 22.11.2024 \(jotpa.fi\)](#)

Kirjoittaja:

Laura Turkki, asiantuntija, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Jotpa
laura.turkki@jotpa.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

Elinikäisen ohjauksen käsikirja: Uusi työkalu ohjausalan ammattilaisille

Elinikäisen ohjauksen käsikirja on suunniteltu toimimaan käytännönläheisenä ja helposti hyödynnettävänä oppaana kaikille elinikäisen ohjauksen parissa työskenteleville ammattilaisille. Kattava julkaisu pyrkii parantamaan ohjauspalveluiden laatua, yhtenäistämään käytäntöjä ja kehittämään ammattilaisten osaamista.

Käsikirja on suunnattu laajalle kohderyhmälle, mukaan lukien päättäjät ja hallinnossa työskentelevät, TNO-palvelujen johtajat ja esihenkilöt, ohjausalan ammattilaiset, ohjauksen tutkijat ja kehittäjät sekä kaikki ohjauksesta kiinnostuneet.

Käsikirja kattaa elinikäisen ohjauksen keskeisiä osa-alueita, kuten elinikäisen ohjauksen strategian, ohjausosaamisen, Hyvän ohjauksen kriteerit, urasuunnittelutaidot sekä elinikäisen ohjauksen tiedolla johtamisen. Se tarjoaa selkeitä ohjeita ja suosituksia, jotka perustuvat viimeaikaisten valtakunnallisten kehittämishankkeiden tuloksiin.

Käsikirjaa voi käyttää eri tilanteissa, kuten oman ohjaustyön tukena, koulutuksessa, työkaluna ohjaustyössä, itsenäisenä oppimateriaalina sekä päätöksenteon tukena. Käsikirja on suunniteltu tukemaan ohjausalan ammattilaisten päivittäistä työtä ja kehittämään heidän osaamistaan.

Käsikirjan tavoitteena on lisätä tietoisuutta elinikäisen ohjauksen merkityksestä yksilöiden, organisaatioiden ja yhteiskunnan tasolla. Se kokoaa yhteen toimintamalleja eri ympäristöissä, pyrkii kehittämään ohjausalan ammattilaisten osaamista ja tukemaan kansallisten strategisten tavoitteiden saavuttamista. Käsikirja sisältääkin päivitetyn ELO-strategian ja siihen liittyvät pohdintakysymykset.

Elinikäisen ohjauksen käsikirja syntyi tarpeesta koota yhteen laaja kirjo elinikäisen ohjauksen kansallisia linjauksia, strategioita ja kehittämishankkeiden tuloksia. Käsikirja perustuu vuosina 2022–2024 toteutettujen kehittämishankkeiden tuloksiin ja on rahoitettu EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) avulla. Sen toteutus on ollut osa valtakunnallista elinikäisen ohjauksen kehittämisen kokonaisuutta, jota hallinnoivat työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) ja ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus).

Käsikirja julkaistaan vuoden 2025 alussa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Kirjoittaja:

Kaisu Koivula, Kehittämisasiantuntija, ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
kaisu.koivula@ely-keskus.fi



Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

Ohjauksen päivät 2024: Ohjausta, tukea, yhteistyötä ja hyvinvointia oppimispolulla

Ohjauksen päivät järjestettiin 29.–30. lokakuuta 2024 Helsingissä Hotel Grand Centralissa.

Tapahtuma toi yhteen 176 ohjauksen asiantuntijaa keskustelemaan oppimisen tuesta, hyvinvoinnista, yhteistyöstä ja ohjauksesta, eri koulutusasteiden ja hallinnon alojen välillä.

Ensimmäisen päivän aikana käytiin läpi oppimisen tuen uudistuksia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijat avasivat oppimisen tukeen esitetyt lakiuudistukset, jonka jälkeen kuultiin oppimisen tuen hyvistä käytännöistä kentältä. Paneelikeskustelussa keskusteltiin kodin, koulun ja kolmannen sektorin roolista oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Päivä päättyi hyvinvointiteemaan ja Lukiolaisten liiton ja Sakki ry. puheenvuoroihin.

Toisen päivän ohjelma sisälsi ajankohtaisia kuulumisia ohjauksesta, niin Suomesta kuin maailmalta. Päivän puheenvuoroissa käsiteltiin opinto-ohjauksen uusia muotoja koskevaa arviointia, elinikäisen ohjauksen kehittämishankkeita sekä yksilöllistä uraohjausta. Tapahtuma huipentui keskusteluun tulevaisuuden koulujen ja oppilaitosten näkymistä.



Ohjauksen päivien aikana käytiin vilkasta ja antoisaa keskustelua. Oppimisen tukeen liittyvät uudistukset saivat kuulijoilta pääsääntöisesti myönteisen vastaanoton. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen leikkaukset puhuttivat. Siirtymävaiheiden ohjaus ja tiedonsiirto, monialainen ja moniammatillinen yhteistyö sekä oppijoiden kokonaisvaltainen tukeminen nousivat esille useissa puheenvuoroissa. Yhteistyö eri toimijoiden, kuten ohjaus- ja opetushenkilöstön, huoltajien ja eri sidosryhmien, välillä nähtiin tärkeänä. Hyvinvoinnin edistäminen nähtiin kaikkien koulun- ja oppilaitosyhteisöissä työskentelevien yhteiseksi tehtäväksi. Sen keskiössä ovat yhteisöllisyys, osallisuus ja moninaisuuden arvostaminen. Erityisesti opiskelijajärjestöjen puheenvuoroissa nousi esiin yhteisöllisen opiskeluolosuhteen merkitys sekä opiskelijoiden osallisuuden ja vertaisohjauksen vahvistaminen.

Tapahtuma järjestettiin tällä kertaa syyslukukaudella ja vaikuttaa siltä, että ajankohta oli hyvä yhteiselle keskustelulle. Erilaiset puheenvuorot tarjosivat tietoa ajankohtaisista aiheista, hyvistä käytännöistä ja työkaluista arjen ohjaustyöhön. Osallistujat saivat mahdollisuuden jakaa kokemuksiaan ja oppia toinen toisiltaan. Yhteistyö ja verkostoituminen olivat keskiössä, ja päivät tarjosivat myös erinomaisen tilaisuuden luoda uusia kontakteja. Tapahtuma vahvisti yhteisöllisyyden tunnetta ja innosti ohjauksen tärkeään työhön.

Kiitämme lämpimästi kaikkia päiviin osallistuneita. Nähdään Ohjauksen päivillä 2025!

Kirjoittaja:

Mia Vartiainen, Opetusneuvos, Opetushallitus
mia.vartiainen@oph.fi

Kati Taipale, Opetusneuvos, Opetushallitus
kati.taipale@oph.fi

Lisätietoa:

[Ohjauksen päivät 2024](#)

Edellinen | Seuraava | Palaa pääsivulle

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

IAEVG:n 47. kansainvälinen konferenssi, 12-14.11.2023 Jyväskylässä

Ohjausalan maailmanjärjestö IAEVG (International Association for Educational and Vocational Guidance) järjesti vuosittaisen kansainvälisen konferenssinsa Jyväskylässä 12.-14.11.2024. Konferenssiin osallistui kaikkiaan yli 700 henkilöä: yli 400 ohjausalan toimijaa 45 eri maasta paikan päällä ja yli 300 henkilöä verkon välityksellä. Konferenssin järjestäjänä toimi Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kanssa. Kolmipäiväinen tapahtuma tarjosi osallistujille rikkaan sisällön, jossa tutkijat, päättäjät ja käytännön toimijat kohtasivat ja kävivät merkityksellistä vuoropuhelua.

Konferenssin teemana oli ”*Riding the Wave of Change*”. Tätä teemaa tarkasteltiin esityksissä, työpajoissa, symposiumeissa ja postereissa seitsemän alateeman kautta, joita olivat saavutettavat ja asiakaslähtöiset ohjauspalvelut, ohjauspalveluiden digitaalinen kehitys, laadukkaat ohjauspalvelut, yhdenvertaisuus, moninaisuus ja inklusio ohjauspalveluissa, monialaiset ja koordinoituidet ohjauspalvelut, kestävyys ohjauksessa ja tietoon perustuvat käytännöt ohjauksessa. Vuosikokouksessaan järjestö hyväksyi konferenssin teemaan liittyvän julkilausuman ”*The Role of Artificial Intelligence (AI) in Career, Educational and Vocational Guidance: Opportunities and Challenges*”.

Konferenssin keynote-puheenvuoroissa Dr Pedro Moreno da Fonseca kansainvälisestä työpajasta ILO:sta tarkasteli ohjausalan paikkaa poliittisella kentällä. Hän painotti koordinoitujen toimintaympäristön sekä laajemman yhteisen ymmärryksen merkitystä, jotta ohjauksella voidaan vastata yhteiskunnallisiin muutoksiin ja vahvistaa sen vaikuttavuutta. Professori Spencer Niles tarkasteli puheenvuorossaan yksilöiden autenttisuutta, autenttisuuden edistämistä ja itsensä sekä toisten aidon kohtaamisen merkitystä elämän eri osa-alueilla. Kansainvälisten organisaatioiden – Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus Cedefopin, OECD:n, ILO:n ja UNESCO:n – Inter-Agency Groupin (IAG) jäsenet esittelivät järjestöjen välistä yhteistyötä elinikäisen ohjauksen edistämiseksi. Organisaatiot korostivat IAEVG:n roolia merkittävänä yhteistyökumppanina.

Konferenssin päätöspaneelissa, jonka teemana oli ”*Riding the Digital Wave*”, keskustelijat syvensivät digitaalisen kehityksen vaikutuksia elinikäiseen ohjaukseen ja elinikäiseen oppimiseen. Paneelissa olivat mukana Jaana Kettunen IAEVG:stä, Petri Lempinen opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Anthony Mann OECD:stä ja Ernesto Villalba Cedefopista. Panelistit pohtivat, miten digitalisaatio voi parantaa ohjauspalveluiden saavutettavuutta, personointia ja tehokkuutta eri käyttäjäryhmille. Erityisesti keskusteltiin tekoälyn ja datan hyödyntämisen mahdollisuuksista uraohjauksessa sekä siitä, miten varmistaa, että teknologiset innovaatiot tukevat yhdenvertaista pääsyä laadukkaisiin ohjauspalveluihin. Lisäksi paneelissa käsiteltiin ohjaajien osaamisen kehittämistä digitaalisten työkalujen käytössä ja tarvetta jatkuvalla koulutuksella, jotta ohjaajat voivat hyödyntää teknologian tarjoamia mahdollisuuksia täysimääräisesti.

Suomen elinikäisen ohjauksen strategiatyö kansainvälisessä valokeilassa

Konferenssin yhteydessä järjestettiin [Guidance in Finland 2024 -seminaari](#), jossa esiteltiin Suomen elinikäisen ohjauksen strategiatyön kokemuksia ja saavutuksia kansainväliselle yleisölle. Opetusministeri Anders Adlercreutz avasi tilaisuuden videotervehdyksellä. Paneelikeskustelussa Anna Toni (TEM), Petri Lempinen (OKM) ja Sareena Hopkins (Canadian Career Development Foundation) pohtivat Suomen strategiatyön onnistumisia, haasteita ja peilasivat työn oppeja kansainväliseen kontekstiin.

Seminaarissa esiteltiin myös vuosina 2022–2024 EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) avulla toteutettujen kehittämishankkeiden tuloksia, joiden toteutus oli osa TEM:n ja ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen hallinnoimaa valtakunnallista elinikäisen ohjauksen kehittämisen kokonaisuutta.

**Kirjoittajat:**

Jaana Kettunen, Tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos
jaana.h.kettunen@jyu.fi

Outi Ruusuvirta-Uuksulainen, Koulutuksen tutkimuslaitos
outi.h.ruusuvirta@jyu.fi

Hanna Pullinen, Koulutuksen tutkimuslaitos
hanna.m.pullinen@jyu.fi

Lisätietoja:

IAEVG:n konferenssi 2024
<https://iaevgconference2024.fi>

IAEVG

<https://iaevg.com>

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

IAEVG:n julkilausuma: Tekoäly tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluissa: mahdollisuuksia ja haasteita

Hyväksytty IAEVG:n yleiskokouksessa 13. marraskuuta 2024.

Tekoälyn (AI) nopea kehitys on tuonut ohjaukselle merkittävän käännekohtan. AI-teknologiat muuttavat työn ja oppimisen luonnetta, muokkaavat työmarkkinoita ja työtehtäviä sekä nostavat esiin uusia eettisiä kysymyksiä, joilla on suora vaikutus myös ohjaukseen. Kansainvälisenä järjestönä, joka edistää yhdenvertaista pääsyä laadukkaaseen ohjaukseen, IAEVG tunnistaa tekoälyn tarjoamat mahdollisuudet, samalla tiedostaen vastuun, joka liittyy uusiin käytäntöihin, arvoihin ja ammatilliseen osaamiseen.

Tekoälyn potentiaali ohjauksessa

Tekoälyn integrointi elinikäiseen ohjaukseen tarjoaa mahdollisuuksia parantaa palvelujen saavutettavuutta, yksilöllisyyttä ja vaikuttavuutta merkittävästi. Tekoälypohjaiset työkalut, kuten dataan perustuva urapolkujen ennakointi, algoritmipohjaiset urasuunnitteluvälineet sekä henkilökohtaistetut oppimispolut, tarjoavat ohjauksalan ammattilaisille entistä tehokkaampia keinoja asiakkaiden tukemiseen. Laajoja tietoaisteja ja kehittyneitä koneoppimismalleja hyödyntämällä tällaiset työvälineet mahdollistavat nousevien ammattirendien tunnistamisen, tulevien taitovaatimusten ennakkoinnin sekä yksilöllisten urapolkujen tarkastelun asiakkaan mieltymysten ja vahvuuksien pohjalta.

Tekoälyllä on merkittävä potentiaalia parantaa ohjausjärjestelmän eri osien yhteentoimivuutta ja ohjauspalvelujen saavutettavuutta. Tämä tukee IAEVG:n tavoitetta varmistaa, että tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut ovat kaikkien saatavilla. Tekoälypohjaiset ja muut digitaaliset viestintäteknologiat mahdollistavat virtuaalisen ohjauksen sekä automatisoidun tuen tarjoamisen. Tämä laajentaa palveluiden saatavuutta erityisesti heille, joilla ei ole mahdollisuutta henkilökohtaiseen ohjaukseen, jotka suosivat verkko-ohjausta tai haluavat asioita nimettömästi.

Eettiset ja sosiaaliset näkökulmat tekoälyavusteisessa ohjauksessa

Vaikka tekoäly tarjoaa monia hyötyjä, se luo myös haasteita, joihin ammattialamme on reagoitava – mukaan lukien haasteet, joita emme vielä tunne. Algoritmi- ja ohjelmistopohjaisten työkalujen yleistymisen ohjauksessa nostaa esiin merkittäviä kysymyksiä yksityisyyden, eettisten normien ja mahdollisten algoritmisten vinoumien suhteen. Lisäksi tekoälyn laajemmasta sosiaalisesta vaikutuksesta vaativat jatkuvaa tarkastelua. Siksi on tärkeää, että ohjausalan ammattilaiset, organisaatiot ja päätöksentekijät tekevät yhteistyötä laatiakseen selkeät ja vankat standardit läpinäkyvyydelle, oikeudenmukaisuudelle ja osallisuudelle tekoälysovelluksissa.

Heikkolaatuiset tekoälypalvelut voivat vääristää työmarkkinoiden toimintaa ja antaa harhaanjohtavaa tietoa käyttäjille, jotka luottavat näihin teknologioihin. Tällä voi olla merkittäviä ja pitkävaikutteisia seurauksia. Jos tekoälyjärjestelmiä koulutetaan puutteellisella, vinoutuneella tai vanhentuneella datalla, ne voivat tuottaa ennusteita tai suosituksia, jotka harhaanjohtavat yksilöitä uravalinnoissa, vahvistavat olemassa olevia ennakkoluuloja tai tukevat stereotyyppisiä. Tämä voi johtaa tehottomuuteen ja eriarvoisuuden syventymiseen työmarkkinoilla. Siksi on erityisen tärkeää korostaa laadukkaan datan ja huolellisen laadunvalvonnan merkitystä tekoälypohjaisissa uraohjauksen ja ohjauksen sovelluksissa. Lisäksi tekoälyn kasvava rooli voi syventää digitaalista kuilua. Ilman riittävää digitaalista infrastruktuuria ja tekoälyn käyttötaitoja on vaarana, että osa ihmisistä jää oppimis- ja työelämän mahdollisuuksien ulkopuolelle, mikä syventää jo olemassa olevaa eriarvoisuutta. Tämän torjumiseksi IAEVG korostaa digitaalisen yhdenvertaisuuden merkitystä – teknologian saavutettavuuden sekä sen käyttöön ja kriittiseen arviointiin tarvittavien taitojen varmistamista— keskeisenä osana nykyaikaista ohjausta, erityisesti maaseuduilla ja vähävaraisilla alueilla.

IAEVG pyrkii edistämään sellaisten eettisten periaatteiden laatimista, jotka asettavat etusijalle asiakkaan oikeudet ja autonomian, sekä vaalivat tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen luotettavuutta. Periaatteiden tulee varmistaa, että tekoälysovellukset kunnioittavat yksityisyyttä, ehkäisevät syrjiviä lopputuloksia ja tukevat sosiaalisesti oikeudenmukaisia käytäntöjä, jotka ovat linjassa järjestön arvojen kanssa.

Tekoälyn toiminnan läpinäkyvyys on toinen keskeinen eettinen näkökohta. Tekoälytekniikan kehittyessä on erittäin tärkeää, että sekä asiakkaat että asiantuntijat ymmärtävät, miten nämä järjestelmät tuottavat suosituksia ja tekevät päätöksiä. Ohjausalan ammattilaisten on tunnettava tekoälyjärjestelmien toimintaperiaatteet vähentääkseen tietovinomien riskiä ja tukeakseen asiakkaiden itsemääräämisoikeutta. On tärkeää varmistaa, että tekoäly toimii mahdollisuuksien edistäjänä, ei esteenä. Ohjaajien on arvioitava tekoälysovellusten antamia suosituksia kriittisesti, seurattava niiden laatua ja tarvittaessa esitettävä parannusehdotuksia.

Jatkuva ammatillinen kehittyminen tekoälyaikana

Tekoälyn muuttaessa alallamme tarvittavaa osaamista IAEVG korostaa jatkuvan ammatillisen kehittymisen tarvetta. Ohjausalan ammattilaisilla on perinteisten taitojen lisäksi oltava uusia taitoja, jotka mahdollistavat digitaalisen teknologian ja tekoälyn tehokkaan ja eettisen hyödyntämisen ohjaustyössä. Koulutus tekoälyn perusteissa, eettisessä hyödyntämisessä ja tietojen tulkinnaissa on olennaisen tärkeää, jotta ohjausalan ammattilaiset voivat käyttää näitä välineitä harkitusti tietoisina niiden rajoituksista.

Tekoälyn ja muiden digitaalisten teknologioiden nopea yleistymisen maailmanlaajuisesti tekee ohjaustyöstä entistä vaativampaa. Tässä muuttuvassa ympäristössä on entistäkin tärkeämpää määritellä ohjausalan vähimmäisosaamis- ja pätevyysvaatimukset, joilla varmistetaan laadukkaat palvelut koko alalla. Näiden perustason standardien lisäksi jatkuva täydennyskoulutus – erityisesti tekoälyn ja digitaalisten taitojen alueella – on välttämätöntä, jotta ohjausalan ammattilaiset voivat integroida tekoälyn työhönsä vastuullisesti ja eettisesti.

Lisäksi on tärkeää, ettei tekoälyn kasvavaa potentiaalia nähdä kustannuksia säästävänä keinona korvata henkilökohtaista ohjausta. Tekoäly ei voi korvata aitoa ihmisten välistä vuorovaikutusta, eikä sitä tulisi käyttää perusteena vähentää henkilökohtaiseen tukeen sunnattuja resursseja. Päivästoiminta, tekoälyn tehokas hyödyntäminen vaatii lisäpanostusta osaaviin IT-asiantuntijoihin. Näin teknologioita voidaan ylläpitää asianmukaisesti ja asiakkaita voidaan auttaa ymmärtämään ja hyödyntämään niitä. Henkilökohtainen ohjaus säilyy keskeisessä asemassa erityisesti sellaisten inhimillisten taitojen vahvistamisessa, joita tekoäly ei kykene jäljittelemään. IAEVG kannustaa oppilaitosten, viranomaisien, kansainvälisten järjestöjen sekä teknologiakehittäjien välistä yhteistyötä, jotta tekoälyn tuomaa muutosta voidaan tukea riittävillä resursseilla ja ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksilla. Lisäksi IAEVG kehottaa julkisia toimijoita investoimaan digitaaliseen infrastruktuuriin, joka on välttämätön digitaalisen kuilun laaventamiseksi, ettei kukaan jää ilman laadukasta ohjausta teknologian puutteen tai taitojen puutteellisuuden vuoksi.

Tekoälyä, eettisiä sovelluksia ja pitkäjänteisiä investointeja koskevan jatkuvan oppimisen ja tutkimuksen avulla voimme varmistaa, että tekoäly tukee ihmisten välistä vuorovaikutusta sen vähentämisen sijaan. Näin voimme täyttää sitouksemme tarjota kaikille saavutettavia, laadukkaita ja yhdenvertaisia ohjauspalveluja.

Kestävän kehityksen edistäminen

Tekoälyn roolin kasvaessa ohjauksessa, on tärkeää sovittaa nämä edistysaskeleet yhteen kestävä kehityksen tavoitteiden (SDG) ja sosioekologisten muutosten kanssa. Digitaalisen teknologian ympäristövaikutukset sekä nopeasti muuttuvien työmarkkinoiden sosiaaliset seuraukset on huomioitava ohjausstrategioissa. IAEVG tukee aloitteita, jotka edistävät tekoälyn vastuullista hyödyntämistä kestävien urien luomisessa, huomioiden yhteisöjen ekologiset ja sosiaaliset tarpeet.

Johtopäätökset ja kehotus yhteistyöhön

IAEVG vahvistaa sitoumuksensa rakentaa tulevaisuutta, jossa tekoäly hyödyntävä ohjaus noudattaa eettisiä, osallistavia ja kestävä kehityksen mukaisia käytäntöjä. On tärkeää kehittää yhdessä toimintatapoja, joissa tekoäly vahvistaa järjestelmien yhteentoimivuutta, parantaa palvelujen laatua, tukee jatkuvaa kehitystä sekä toimii välineenä yksilöiden voimaannuttamisessa, tarjoten heille tarvittavat tiedot, taidot ja tuen, jotta he ja koko yhteiskunta voivat navigoida muuttuvassa työelämässä määrätietoisesti ja joustavasti. Kehotamme tekoälyn kehittäjiä ja ohjausalan ammattilaisia tekemään aktiivisesti yhteistyötä varmistakseen, että nämä teknologiat suunnitellaan, toteutetaan ja otetaan käyttöön tavoilla, jotka aidosti vastaavat yksilöiden ja ammattilaisten tarpeisiin. Hyödyntämällä tekoälyn mahdollisuudet ja huomioimalla samalla vastuullisesti siihen liittyvät haasteet, voimme jatkaa työtämme sen puolesta, että kaikilla olisi pääsy saavutettavaan ja laadukkaaseen ohjaukseen.

**Käännös:**

Jaana Kettunen, Tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos
Presidentti, IAEVG
jaana.h.kettunen@jyu.fi

Julkilausuma:

The Role of Artificial Intelligence (AI) in Career, Educational and Vocational Guidance: Opportunities and Challenges
https://iaevg.com/resources/Documents/IAEVG%202024_Communique_The_Role_of_AI.pdf

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

CareersNet-verkoston tapaaminen

EU:n ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen (Cedefop) johtama **CareersNet -verkosto** kokoontui kahdeksanteen kokoukseensa 13.–14. marraskuuta 2024 Jyväskylässä. Tapahtuma järjestettiin **IAEVG:n kansainvälisen Riding the Wave of Change -ohjauksen konferenssin** yhteydessä. Tapahtuman järjestäjinä ja isäntinä toimivat Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos (KTL) sekä Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö.

CareersNet -verkostoon kuuluu Cedefopin nimeämiä asiantuntijoita, joiden tehtävänä on koota maakohtaisia perustietoja elinikäisen ohjauksen järjestelyistä yhteisesti sovitun jäsenyyksen mukaisesti. Tavoitteena on, että tietoja päivitetään vähintään kahden vuoden välein. Verkoston suomalaisena asiantuntijana toimii Jaana Kettunen Koulutuksen tutkimuslaitoksesta.

Vuosikokous kokosi yhteen 20 CareersNet-asiantuntijaa eri EU-maista. Kokouksen ensimmäisen päivän aikana esiteltiin Suomen elinikäisen ohjauksen strategiaa ja sen käytännön toteutusta. Lisäksi keskusteltiin muun muassa ohjauksen ammatillistamisen haasteista ja mahdollisuuksista. Keskustelussa nousivat esiin myös ohjauksen digitalisaatio sekä yksityisten palveluntarjoajien rooli ohjauksen kentällä. Kokous tarjosi myös tilaisuuden keskustella verkoston tulevien tapaamisten teemoista.

Osa CareersNet-verkoston jäsenistä osallistui myös IAEVG-konferenssin työpajoihin ja paneelikeskusteluihin. Cedefopin edustajat olivat mukana konferenssin päätöspaneelissa, jossa käsiteltiin muun muassa digitalisaation vaikutuksia ohjaukseen ja oppimiseen.

Kirjoittaja:

Jaana Kettunen, tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos
jaana.h.kettunen@jyu.fi

Lisätietoja:

<https://www.cedefop.europa.eu/en/events/eighth-careersnet-annual-meeting-onsite-event>

[Edellinen](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 32, joulukuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro32>

